

Heemtuinnieuws 23 november 2022

De kou is weer uit de lucht, maar het was wel even wennen dit weekend. Een trui erbij of de verwarming een graadje hoger. That was the question. Kou en wind, dat betekende buiten, dat opeens heel veel bomen hun blad lieten vallen. Door de lagere temperatuur trekt het bladgroen zich terug en laten andere pigmenten zich zien. Al bij de meeste bomen was intussen een kurklaagje gevormd tussen blad en tak. De wortels nemen uit de koude grond geen water meer op en het kurklaagje zorgt, dat het blad kan afvallen. Als het blad aan de tak zou blijven, zou de boom via het blad water blijven verdampen, geen nieuwe aanvoer krijgen en verdrogen. Ondanks het kurklaagje valt het blad van de eik en de beuk niet meteen af. De dorre bladeren kunnen bij deze bomen tot in het voorjaar blijven zitten. Zo ook bij de eik, die naast de Stal in de heemtuin staat en bij de beuk in de bosrand links van de Stal. Onder die eik ligt dit jaar een tapijt van eikels. Een zeer vruchtbaar jaar dus voor de eik. Zo'n jaar, waarbij bomen en planten heel veel vruchten dragen, noemt men een mastjaar. Het woord mast betekent oorspronkelijk varkensvoer. De varkens werden ooit vet gemest met eikels. Een onderzoek wees uit, dat een droog voorjaar waarschijnlijk de oorzaak is voor de vruchtzetting. Het stuifmeel, dat bij de meeste bomen door de wind verspreid wordt, zorgt dan voor optimale bevruchting van de bloemen. Toch komt er, in het geval van meteen erna weer een droog voorjaar, de volgende herfst niet weer zo'n lading eikels naar beneden. Het kost de boom blijkbaar heel veel energie om zoveel nakomelingen te produceren. Na zo'n mastjaar is hij uitgeput en het kan een paar jaar duren voor de boom weer op krachten is gekomen. Wilt u eikels rapen in de heemtuin? Er liggen er genoeg en daar op het pad zullen ze niet gemakkelijk wortel schieten. Misschien wel, als u ze probeert op te kweken in een bloempot. Onder de beuk in de heemtuin, vindt u geen beukennotjes. Het duurt minstens 40 jaar voor een beuk gaat bloeien en vruchten krijgt. En verder is een rondje heemtuin altijd weer even een genoegen. Klein, maar altijd wel wat te beleven. Het roodborstje zit er voortdurend te zingen. U vindt de heemtuin aan de Kennedylaan 33A te Nieuwkoop.

Namens IVN Nieuwkoop

Guus Domna